

Med Siden af den navnlig Indvarsling har Udkastets § 5 forbeholdt en Indkaldelse til Kirkestævne og igennem de offentlige Tidender. Et Mindretal i Udvalget antager, at denne Bessendtgjorellesmaade frembyder saa ringe Sikkerhed for, at Sagen virkelig vil komme til de Paagjældendes Kundskab, at den i intet Tilfælde bør bruges, hvor en Udeblivelse kan medføre betydelige Virkninger for vigtige private Rettigheder. Skjøndt Fleertallet ikke misliker denne Betænkethed, antager det dog, at den Forudsætning ikke er ubegrundet, som ligger til Grund for mangfoldige Lovbud, at en Kundgjorelse til Kirkestævne, ialtsald ad Rygtets Vej, virkelig vil naae til den ikke udstrakte Kreds, for hvilken den gjælder, og det mener derfor, at en sjonksom Brug af dette Middel for visse Tilfælde, f. Ex. hvor samtlige Lodseiere i en heel By skulle indkaldes, ikke bør udelukkes. Derimod antager hele Udvalget, at Berlingste Tidende i de Kredse, hvorom her i Reglen vil være Tale, ikke er saa udbredt, at denne tidspildende og bekostelige Bessendtgjorellesmaade bør vælges, og da det Samme paa enkelte Steder tillige gjælder om den autoriserede Avis, formener det, at det Supplement til Kundgjorelsen paa Kirkestævne, som søges gjennem de offentlige Blade, bedst vil kunne naaes gjennem den eller de i Egnen meest udbredte Avis eller Aviser.

Udkastets § 6 synes vel meget at identifice Dommeren med den ene af Parterne, og at paalægge hiin for stort Ansvar for Indkaldelsens Rigtighed og Fuldstændighed; men ved en lempelig Endring vil det kunne gjøres klart, at her kun er Tale om den Bemyndigelse til Vejledning, som godt kan begynde, sørend selve Forhandlingen, og som med lige Skjel kan udstrækkes til alle Parter.

Da Udvalget lægger stor Vægt paa Grundtanken i Udkastets § 8, at Forhandlingerne skulle føres mundtlig og Protocollationen indskrænktes til det absolut Fornødne, skal det indstilles, at de Udtryk, der gaae ud fra den Forudsætning, at Parterne selv have at sørge for en fuldstændig Protocollation af deres Forbragte, og at Commissionen kun, naar de ønske det, dermed skal være dem behjælpelig, foran-

dræs derhen, at det vel skal faae dem frit for, naar de forlange det, selv at dictere, hvad de indenfor de angivne Grændser ville have tilført, men at det dog ordentligviis er Commissionen, som besørger en kort Beretning ogsaa om denne Deel af Forhandlingen optaget i Protocollen, hvilket i Praxis uden Tvivl ogsaa vil blive det Sædvanlige.

En af de vigtigste Kilder til Sandhedens Erkjendelse for Landvæsenscommissionen er selvfølgelig Forklaringer af dem, som kjende de factiske Forhold, hvorom der bliver Spørgsmaal, og det paaligger derfor samme at modtage saadanne ikke blot fra de Personer, som Parterne i saadant Niemed fremstille, men, saavidt fornødent gjøres, ogsaa af Andre, som ere eller kunne bringes tilstede, og det maa da beroe paa Commissionens bedste Overbeviisning, hvilken Beviiskraft den efter baade Personernes og Forklaringernes Bessaffenhed og Forhold til andre Oplysninger vil tillægge samme. Naar Udkastet imidlertid har tænkt sig dette som et formelt "Thingsvidne," optaget overeensstemmende med "de almindelige Procesregler for Vidnesførelse," da kan Udvalget ikke finde det stemmende med Aanden i den hele i Udkastet anordnede Behandlingsmaade, at ville overføre den almindelige civile Process's Beviistheori paa Afgjorelsen af Sager, hvis særegne Bessaffenhed netop har medført Indstiftelsen af særegne Domstole, og navnlig den at tilstede en formelt Vidnesførelse og Eedsførelse. Udvalget maa derfor finde det tilraadeligt, til den ordinaire Ret at henvise ikke blot de Tilfælde, hvor det findes nødvendigt at erhverve Forklaringer af Personer, som ikke godvilligen ville møde for Commissionen, eller der besvare de dem forelagte Spørgsmaal, men ogsaa de Tilfælde, hvor ubeedigede Forklaringer ikke findes tilstrækkelige til at begrunde en fast Overbeviisning hos Dommerne — hvilket formeentlig vil frembyde saa meget mindre Betænkethed, som Udkastet selv har indskrænket den formelige Vidnesførelse til godvilligt mødende Vidner, og har frakjendt de saaledes tilveiebragte Thingsvidner Oplidighed i andre Sager. Udvalget skal derfor foreslaae en Modification af det sidste Affsnit i § 10, som til-